

Stamcellen in plaats van proefdieren:

Lef in het Lab-prijs voor Robert Passier

Amersfoort - Omdat hij de bijwerking van medicijnen test op menselijke cellen in plaats van op proefdieren krijgt Robert Passier de Lef in het Lab-prijs 2014 van de Dierenbescherming. Het publiek kon via de site van de Dierenbescherming stemmen op vijf genomineerden. Passier is verbonden aan het Leids Universitair Medisch Centrum.

Nog steeds komen er medicijnen op de markt met negatieve bijwerkingen. Vooral bijwerkingen aan het hart kunnen levensbedreigend zijn. Het is daarom wettelijk verplicht om medicijnen te testen. Alleen al in Europa worden hier jaarlijks miljoenen dieren voor gebruikt. "In veel gevallen zijn deze dierproeven echter niet betrouwbaar genoeg. Voor het welzijn van zowel dier als mens is het daarom van belang om naar alternatieven te zoeken en dr. Passier is daar zeer goed in geslaagd", zei directeur Frank Dales van de Dierenbescherming donderdagavond bij de uitreiking van de onderscheiding in het Dierenbeschermingscentrum Amersfoort.

Robert Passier maakt bij zijn onderzoek naar schadelijke effecten van medicijnen op het hart gebruik van menselijke stamcellen. Hiermee kunnen onder gespecialiseerde kweekcondities hartspiercellen worden gemaakt. In feite verandert Passier dus de functie van menselijke cellen en kan hij bijvoorbeeld stukjes menselijk hart namaken van de huid van een mens. Die hartcellen gebruikt hij om medicijnen te testen op bijwerkingen zoals hartritmestoornissen. Er zijn dan geen proefdieren meer nodig. "In feite heb ik de hartspiercellen van de patiënt in een kwekschaaltje en kan ik heel gericht hun ziekte in dat schaalpje bestuderen", zegt Passier.

Robert Passier heeft Gezondheidswetenschappen gestudeerd aan de Universiteit Maastricht, waar hij ook promoveerde. Vervolgens heeft hij zijn onderzoek op het gebied van hart- en vaatziekten voortgezet in de Verenigde Staten (Dallas). Ruim 10 jaar geleden is hij in het Hubrecht Laboratorium gestart met onderzoek naar menselijke stamcellen en mogelijke toepassingen voor hart- en vaatziekten en sinds 2008 is hij aangesteld als associate professor bij de afdeling Anatomie & Embryologie van het LUMC te Leiden. Hierbij spelen menselijke stamcellen een centrale rol voor het bestuderen en begrijpen van hartontwikkeling en hartziekten én de ontwikkeling van nieuwe veilige medicijnen.

De Dierenbescherming maakt zich sterk om onderzoek te stimuleren dat bijdraagt aan de vervanging, vermindering en verfijning van dierproeven, onder meer met de Lef in het Lab-prijs. Sinds 2007 reikt de Dierenbescherming deze prijs, in samenwerking met het Nationaal Kennis Centrum Alternatieven voor Dierproeven (NKCA), jaarlijks uit aan wetenschappers die zich op uitzonderlijke wijze inzetten om het aantal dierproeven terug te dringen.